

DEPARTEMENTSCHEFEN

København, den **- 5 MRS. 2004**
129-11

Til samtlige departementschefer

Kære kollega

På baggrund af den kritik, der var i Folketinget og i pressen af Skov- og Naturstyrelsens forvaltning af midler fra den såkaldte velfærdspulje, anmodede statsministeren i brev af 21. oktober 2003 finansministeren om at foretage en gennemgang af de gældende regler for forvaltningen af tilskudsmidler med henblik på en vurdering af, om der er behov for en klargøring eller opstramning.

- ./.
- Finansministeriet har i samarbejde med Justitsministeriet udarbejdet vedlagte redegørelse, som statsministeren har fremsendt til Folketinget. Af statsministerens brev fremgår, at redegørelsen vil blive fordelt til samtlige ministerier.

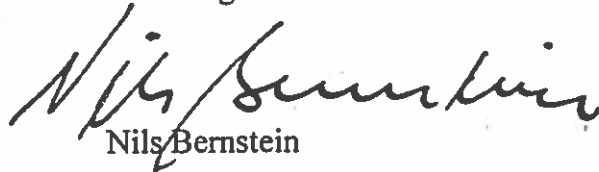
Redegørelsen indeholder en gennemgang af de gældende regler for forvaltningen af tilskud. På baggrund af gennemgangen konkluderer Finansministeriet, at der er behov for opstramning og præcisering af de eksisterende vejledninger, der har betydning for tilskudsadministrationen. Det drejer sig om Finansministeriets vejledning "Forvaltning af tilskud" fra 1996 og Finansministeriets Økonomi-Administrative Vejledning (ØAV). Finansministeriet finder derimod ikke, at der er behov for ændring af de gældende regler, der regulerer tilskudsadministrationen.

Endvidere omtaler redegørelsen en række sagsbehandlingsrelaterede regler. Ministeriernes opmærksomhed skal hermed især henledes på omtalen af inhabilitetsreglerne i redegørelsens pkt. 2.1.3.1, hvoraf bl.a. fremgår, at udgangspunktet i tilfælde, hvor der kan rejses spørgsmål om en ministers habilitet, vil være, at vedkommende ministerium retter henvendelse til Statsministeriet med henblik på ved kgl. resolution at få overført den omhandlede sag til en anden minister, medmindre det er åbenbart, at de foreliggende forhold ikke kan medføre, at ministeren er inhabil. Dette

gælder selv om en nærmere retlig vurdering måtte føre til, at der ikke efter forvaltningsloven kan antages at foreligge inhabilitet for den pågældende minister.

Det skal understreges, at det om habilitet anførte ikke er begrænset til sager vedrørende tilskudsforvaltning, men finder generel anvendelse.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nils Bernstein', written in a cursive style.

Nils Bernstein

17. februar 2004

Redegørelse om regler for tilskudspuljer

1. Baggrunden for redegørelsen

Under Skov- og Naturstyrelsens statsvirksomhedsbevilling på § 23.51.01 på finansloven for 2003 er der på underkonto 30. Velfærdsfremmende initiativer og brugerinddragelse i arealforvaltningen budgetteret med en nettoudgift på 6,0 mio. kr. i 2003. Udgiften er henført på standardkonto 14. Køb af varer og tjenesteydelser. I anmærkningerne til den pågældende underkonto er anført:

"30. Velfærdsfremmende initiativer og brugerinddragelse i arealforvaltningen

Der kan inden for en ramme på 6 mill. kr. i 2003 og 7 mill. kr. i 2004 iværksættes projekter med henblik på brugerinddragelse i Skov- og Naturstyrelsens arealforvaltning og velfærdsfremmende initiativer bl.a. rettet mod børn og unge."

Af denne konto er dels afholdt driftsudgifter til projekter vedrørende projekter på Skov- og Naturstyrelsens ejendomme, dels udgifter til tilskud.

I efteråret 2003 blev der rejst diskussion om administrationen af den såkaldte velfærdspulje under Skov- og Naturstyrelsen.

Statsministeren anmodede ved brev af 15. oktober 2003 finansministeren om at gennemgå de gældende regler om forvaltningen af midler som midlerne i Skov- og Naturstyrelsens velfærdspulje med henblik på en vurdering af, om der er behov for en klargøring eller opstramning, så lignende diskussioner undgås i fremtiden.

Folketingets Ombudsmand afgav den 17. december 2003 en redegørelse om sagen. I forbindelse med afgivelsen af redegørelsen bemærkede ombudsmanden, at han gik ud fra, at problemstillingen vedrørende ministres habilitet indgår i den gennemgang, statsministeren har anmodet om.

I det følgende gennemgås de gældende regler om administrationen af tilskudsordninger, der alene har hjemmel på finansloven, herunder reglerne om habilitet.

Afsnit 2.1.3.1. om habilitet er udarbejdet af Justitsministeriet, mens resten af gennemgangen og anbefalingerne er udarbejdet af Finansministeriet.

2. Gældende regler og vejledninger

2.1. Gældende regler

Ydelse af tilskud skal ske i overensstemmelse med den lovgivning, som gælder for den pågældende tilskudsordning og i overensstemmelse med den bevillingsmæssige hjemmel, som er gældende for tilskudsordningen. Endvidere skal de almindelige forvaltningsretlige regler følges, ligesom tilskudsadministrationen skal tilrettelægges i overensstemmelse med principperne for god økonomistyring.

2.1.1. Hjemmelskrav

Ydelse af tilskud kræver både finansiel og materiel hjemmel. Den *finansielle* hjemmel til tilskudsordninger tilvejebringes ved bevilling på finansloven eller ved aktstykke. Den *materielle* hjemmel til tilskudsordninger kan tilvejebringes ved særskilt lovgivning eller ved tekstanmærkning på finansloven. Den materielle hjemmel kan imidlertid også ligge implicit i bevillingen.

Tilskudsadministrationen skal ske i overensstemmelse med disse materielle og bevillingsmæssige bestemmelser, de generelle bevillingsregler, som er fastsat i budgetvejledningen, og de almindelige forvaltningsretlige regler.

2.1.2. Bevillingsreglerne

De almindelige bevillingsregler er fastsat i budgetvejledningen.

Budgetvejledningen indeholder ikke udførlige regler om *budgetteringen* af tilskudsordninger.

I budgetvejledningens punkt 2.6.1. om anvendelsesområdet for driftsbevillinger er fastsat følgende:

”Bevillingstypen driftsbevilling anvendes, hvor bevillingsformålet fortrinsvis søges opnået ved statslig driftsvirksomhed ...

Mindre tilskud i nær tilknytning til driften kan optages under driftsbevillingen (eksempelvis medlemsbidrag til organisationer eller undervisningsinstitutioners tilskud til elevkursioner). ...”

Tilsvarende gælder for statsvirksomhedsbevillinger, idet budgetvejledningens regler for statsvirksomhedsbevillinger henviser til reglerne for driftsbevillinger, jf. budgetvejledningens punkt 2.7.2.

Det er således budgetvejledningens udgangspunkt, at tilskudsordninger bør budgetteres særskilt, således at kun mindre tilskudsordninger, der har nær tilknytning til driften, bør budgetteres under en institutions drifts- eller statsvirksomhedsbevilling.

Der er ikke i budgetvejledningen fastsat særlige regler om *disponering* over bevillinger, der giver hjemmel til udbetaling af tilskud. Budgetvejledningen indeholder dog i punkt 2.2.10. regler om regnskabsføring af tilsagn og tilskud i efterfølgende finansår. I punkt 2.4.8. er der fastsat regler om tilskud til ikke-statslige institutioner. Disse regler har imidlertid ikke betydning for de spørgsmål, som er emnet for denne redegørelse.

For disponering over bevillinger, der giver hjemmel til udbetaling af tilskud, gælder således de almindelige disponeringsregler, jf. budgetvejledningens afsnit 2.2-2.5., herunder at bevillingerne skal disponeres med henblik på at opfylde de formål, hvortil de er givet, og at der ved disponeringen skal vises skyldige økonomiske hensyn, jf. punkt 2.2.3, og de særlige bevillingsregler, der gælder for den pågældende bevillingstype, jf. afsnit 2.6.-2.11.

2.1.3. De forvaltningsretlige regler og andre regler om sagsbehandlingen

Sager om behandling af ansøgninger om tilskud er omfattet af forvaltningsloven. Det indebærer, at forvaltningslovens regler skal følges ved behandlingen af de pågældende tilskudssager, jf. lovens § 2, stk. 1. Dette gælder både for sager om tilskudsordninger med hjemmel i sædvanlig lovgivning og for ordninger, der – som i det foreliggende tilfælde – alene har hjemmel på finansloven.

Betydningen af, at forvaltningslovens regler gælder for behandlingen af tilskudssager, er blandt andet, at

- lovens regler i kapitel 2 om inhabilitet gælder for de personer, der deltager i behandlingen af sagerne,
- vedkommende myndighed skal iagttage lovens § 19 om partshoring,
- myndigheden efter de nærmere regler i lovens §§ 22 – 24 skal begrunde afgørelser om tilskud, og
- myndigheden i forbindelse med afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal give klagevejledning, jf. lovens § 25 og § 26.

Hertil kommer, at parter i tilskudssager kan gøre brug af de beføjelser, som er fastslået i forvaltningsloven, herunder anmode om aktindsigt i sagen efter reglerne i lovens kapitel 4 og i medfør af lovens § 21 forlange sagens afgørelse udsat, indtil den pågældende har afgivet en udtalelse i sagen.

I det følgende omtales visse af inhabilitetsreglerne, jf. herved omtalen i indledningen af Folketingets Ombudsmands redegørelse af 17. december 2003, og reglerne om annoncering mv. af tilskudsordningers eksistens, som også er omtalt i ombudsmandens redegørelse.

2.1.3.1. *Habilitet*

Der er i forvaltningslovens § 3, stk. 1, opregnet en række situationer, som kan bevirke, at en person, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag. En person er således efter lovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 5, blandt andet inhabil, hvis vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Om retsvirkningerne af, at der foreligger inhabilitet, bestemmer forvaltningslovens § 3, stk. 3, at vedkommende person ikke må træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af sagen.

Forvaltningslovens § 6 indeholder regler om, hvad en person skal foretage sig, hvis den pågældende er bekendt med, at der foreligger forhold, som kan begrunde inhabilitet. Efter lovens § 6, stk. 1, skal vedkommende person således underrette sin foresatte inden for myndigheden om, at der foreligger forhold, som er nævnt i § 3, stk. 1, medmindre det er åbenbart, at forholdet er uden betydning. Det er herefter myndigheden, der træffer afgørelse om spørgsmålet om inhabilitet efter de nærmere regler i lovens § 6, stk. 2 og 3.

Folketingets Ombudsmand har i den omtalte redegørelse peget på to fremgangsmåder til at håndtere de tilfælde, hvor der foreligger forhold som nævnt i forvaltningslovens § 3, stk. 1, der rejser spørgsmål om en ministers inhabilitet i en bestemt sag.

I redegørelsen anføres det således for det første, at det er mest nærliggende at opfatte statsministeren som den, ministre bør underrette i overensstemmelse med principperne i forvaltningslovens § 6, stk. 1, hvis der foreligger forhold, som kan rejse spørgsmål om den pågældende ministers habilitet.

Ombudsmanden peger for det andet på den mulighed, at en minister i de nævnte tilfælde i stedet – når det drejer sig om sager, der ikke påkalder sig ministerens særlige politiske interesse – vil kunne vælge at overlade sagens reelle afgørelse til sin administration i nøje overensstemmelse med sædvanlig praksis eller fremgangsmåde på det pågældende område, hvis ministeren i samråd med sine embedsmænd efter nøje overvejelse er nået frem til, at der trods de foreliggende forhold ikke er tale om egentlig inhabilitet.

Hvis en vurdering af ministerens forhold fører til, at der i en konkret tilskudssag foreligger inhabilitet, bør det pågældende ministerium i overensstemmelse med sædvanlig praksis rette henvendelse til Statsministeriet med henblik på, at sagen ved kgl. resolution overføres til en anden minister.

Herudover kan der – i tilknytning til den nævnte udtalelse fra Folketingets Ombudsmand – være grund til at understrege, at ministre helt generelt bør være varsomme med at deltage i behandlingen af sager i tilfælde, hvor der kan rejses spørgsmål om ministerens habilitet. Det skyldes blandt andet, at en minister ikke har en foresat inden for myndigheden.

Vedkommende ministerium bør derfor i alle tilfælde, hvor der kan rejses spørgsmål om en ministers habilitet, rette henvendelse til Statsministeriet med henblik på ved kgl. resolution at få overført den omhandlede sag til en anden minister, medmindre det er åbenbart, at de foreliggende forhold ikke kan medføre, at ministeren er inhabil. Dette gælder, selv om en nærmere retlig vurdering måtte føre til, at der ikke efter forvaltningsloven kan antages at foreligge inhabilitet for den pågældende minister.

En minister vil dog i sager, der ikke påkalder sig ministerens særlige politiske interesse, kunne vælge at overlade sagens reelle afgørelse til sine embedsmænd i nøje overensstemmelse med sædvanlig praksis eller fremgangsmåde på det pågældende område, hvis ministeren i sådanne sager i samråd med sine embedsmænd efter nøje overvejelse når frem til, at der trods de foreliggende forhold ikke er tale om egentlig inhabilitet.

I alle sager, hvor det er overvejet, om der foreligger forhold, som efter forvaltningslovens § 3 kan begrunde, at ministeren er inhabil, bør dette fremgå af sagen.

Hvis overvejelserne fører til, at sagen i overensstemmelse med det, der er anført ovenfor, ved kgl. resolution skal overføres til en anden minister, vil de fornødne oplysninger om baggrunden herfor normalt fremgå af resolutionen, således at der ikke er behov for at gøre yderligere notat herom i sagen.

Hvis ministeren i en sag, der ikke påkalder sig vedkommendes særlige politiske interesse, vælger at overlade sagens reelle afgørelse til sine embedsmænd, jf. ovenfor, bør der ifølge den nævnte ombudsmands udtalelse udarbejdes et notat om de overvejelser, der er blevet gjort vedrørende ministerens habilitet, og om følgerne af disse overvejelser.

Også i tilfælde, hvor spørgsmål om ministerens habilitet har været overvejet, men hvor det er anset for åbenbart, at det pågældende forhold er uden betydning – og sagen derfor er behandlet på sædvanlig måde i ministeriet – bør der gøres et kortfattet notat herom i sagen.

2.1.3.2. Annoncering

For at formålet med en tilskudsordning kan opfyldes, bør det sikres, at de bedst kvalificerede potentielle tilskudsmodtagere kommer til at indgå i bedømmelsen af, hvem tilskud skal udbetales til. Det kræves derfor, at

potentielle tilskudsmodtagere er bekendt med tilskudsordningens eksistens, så de har mulighed for at søge midler fra den pågældende ordning.

Det indebærer, at der ofte vil bestå en forpligtelse for administrationen til at informere potentielle tilskudsmodtagere om en tilskudsordnings eksistens mv., således at de pågældende får mulighed for at søge tilskudsmidler.

I nogle tilfælde vil kredsen af potentielle tilskudsmodtagere være kendt på forhånd, fx hvor der er tale om lobende driftstilskud, hvor kun en mindre kreds af institutioner vil kunne komme på tale som modtagere. I disse tilfælde vil der ikke være krav om, at forvaltningen annoncerer eller på anden måde orienterer om tilskudsordningens eksistens.

Hvor en tilskudsordning henvender sig til en bredere kreds, der ikke på forhånd er kendt, eller som ikke kan antages at være bekendt med tilskudsordningens eksistens, skal potentielle tilskudsmodtagere informeres om ordningen. Det kan ske ved generel annoncering eller på anden relevant måde, fx ved målrettet udsendelse af informationsmateriale. I overvejelserne om, hvordan annoncering mv. skal ske, må blandt andet indgå hensynet til mulighederne for at opfylde tilskudsordningens formål. Endvidere må størrelsen af det beløb, der er til rådighed, indgå i overvejelserne, idet udgifterne til annoncering mv. bør stå i et rimeligt forhold til den samlede tilskudsbevilling.

Ovenstående følger blandt andet af bestemmelsen i budgetvejledningens punkt 2.2.3.

2.2. Gældende vejledninger

De gældende regler om tilskudsordninger suppleres af vejledninger, som er udsendt af Finansministeriet.

2.2.1. Forvaltning af tilskud fra 1996

En arbejdsgruppe under Finansministeriet udgav i 1996 rapporten Forvaltning af tilskud. I rapporten opstilles forslag til en såkaldt tilskudsmodel. Modellen er tænkt som en inspiration og hjælp for de enkelte ministerier i tilrettelæggelsen af deres forvaltning af tilskudsordninger, og som en slags tjekliste, således at ministerierne fra begyndelsen får systematiseret de aktiviteter, der indgår i forvaltningen af tilskudsmidlerne, og indledningsvis sikrer sig den nødvendige hjemmel i lovgivningen til fastsættelse af regler for administration, kontrol, tilsyn og evaluering.

2.2.2. Økonomi-Administrativ Vejledning (ØAV)

Herudover indeholder Finansministeriets Økonomi-Administrative vejledning (ØAV), der er tilgængelig på internettet på adressen www.oav.dk, retningslinjer for opbygningen af forslag til bevillingslove og vejledende stof om disponeringen over givne bevillinger. Økonomi-Administrativ

Vejledning indeholder imidlertid ikke nærmere retningslinjer for udformningen af forslag til bevillinger, hvoraf der skal kunne ydes tilskud, herunder retningslinjer for, hvorledes anmærkningerne til sådanne bevillinger skal udformes.

3. Finansministeriets initiativer

3.1. Sammenfatning

Finansministeriet vil på baggrund af gennemgangen iværksætte følgende initiativer:

- Opstramning af forskellige vejledninger og retningslinjer i Finansministeriets Økonomi-Administrative Vejledning (ØAV), herunder:
  - fastsættelse af nye retningslinjer for særskilt budgettering af tilskudsordninger på finansloven,
  - præcisering af retningslinjer om beskrivelsen af tilskudsordningerne i anmærkningerne på finansloven.
- Revision af Finansministeriets vejledningen Forvaltning af tilskud fra 1996, herunder
  - præcisering af forhold, der skal tages i betragtning i forbindelse med administrationen af tilskudsordninger (hjemmel og generelle forvaltningsmæssige grundsætninger),
  - beskrivelse af krav til tilrettelæggelse af annoncering og
  - beskrivelse af reglerne om habilitet i forbindelse med administration af tilskudsordninger, særligt om involvering af Statsministeriet og notering på sagen, hvor der kan rejses spørgsmål om habilitet.

I det følgende beskrives de enkelte initiativer.

Finansministeriet finder, at der er behov for opstramning og præcisering af de eksisterende vejledninger, der har betydning for tilskudsadministrationen. Det drejer sig om Finansministeriets vejledning "Forvaltning af tilskud" fra 1996 og Finansministeriets Økonomi-Administrative Vejledning (ØAV). Finansministeriet finder derimod ikke, at der er behov for ændring af de gældende regler, der regulerer tilskudsadministrationen.

3.2. Økonomi-Administrativ Vejledning (ØAV)

Finansministeriet vil tage initiativ til, at retningslinjerne om udarbejdelse af bevillingsforslag udvides med retningslinjer for udformning af forslag til bevillinger, der giver hjemmel til udbetaling af tilskud.

3.2.1. Budgettering af tilskudsordninger

Det vil af ØAV komme til at fremgå, at tilskudsordninger som udgangspunkt bør budgetteres særskilt på finansloven. Større tilskudsordninger, der retter sig til en bredere kreds, bør budgetteres på selvstændige bevillinger, mens mindre tilskud i nær tilknytning til driften, således som det fremgår af budgetvejledningens punkt 2.6.1., kan optages under en drifts-

eller statsvirksomhedsbevilling. I sidstnævnte tilfælde bør det overvejes at udskille den pågældende tilskudsordning som en særskilt underkonto under den pågældende bevilling.

3.2.2. Anmærkninger til tilskudsbevillinger

Det vil endvidere blive fastslået, at det nærmere indhold af tilskudsordninger bør beskrives i anmærkningerne til de pågældende bevillinger. Beskrivelsen bør som minimum indeholde en angivelse af tilskuddets formål, henvisning til eventuelle særskilte lovbestemmelser vedrørende tilskudsordningen samt en angivelse af, hvem tilskuddet retter sig til.

For så vidt angår større tilskudsordninger, der retter sig til en bredere kreds, bør anmærkningerne indeholde en beskrivelse af, hvorledes tilskudsordningen tænkes administreret. Det skal således i hovedtræk beskrives, efter hvilke kriterier det vil blive vurderet, om der skal ydes tilskud, og hvilke retningslinjer der vil gælde for sagsbehandlingen, herunder blandt andet ansøgningsprincipper, annoncering og lignende

3.3. Finansministeriets tilskudsvejledning

Der vil blive udsendt en *ny vejledning om forvaltning af tilskud*. Vejledningen vil afløse Forvaltning af tilskud, som blev udsendt i 1996.

3.3.1. Vejledningens formål

Formålet med vejledningen vil være at give en samlet beskrivelse af de regler, som gælder for den statslige tilskudsforvaltning, og den forvaltningspraksis, som har udviklet sig i forbindelse med tilskudsforvaltningen. Vejledningen skal bidrage til at fremme en effektiv tilskudsforvaltning i ministerierne, således at det sikres, at gældende bevillings- og forvaltningsretlige regler overholdes, og at økonomiforvaltningen tilrettelægges hensigtsmæssigt.

3.3.2. Vejledningens opbygning

Vejledningen vil omfatte en beskrivelse af de regler, som gælder for tilskudsadministrationen.

Herudover vil vejledningen komme til at indeholde et kapitel om tilrettelæggelsen af tilskudsadministrationen. Vejledningen vil på dette punkt bygge på en opdeling af tilskudsadministrationen i

- en designfase,
- en administrationsfase og
- en opfølgingsfase.

Designfasen er den fase, hvor ordningen fastlægges, og hvor hele administrationsprocessen forudsættes tænkt igennem. Det er i designfasen, de overordnede rammer for tilskudsadministrationen skal fastlægges. Det vil fremgå af vejledningen, at der i designfasen blandt andet skal tages stilling til følgende:

- Tilvejebringelse af bevillingsmæssig og materiel hjemmel, herunder om der er behov for særskilt materiel tilskudslovgivning. Fastlæggelsen af kriterierne for opnåelse af tilskud.
- Fastlæggelse af retningslinjerne for sagsbehandlingen, herunder ansøgningsprincipper, annoncering og lignende.
- Økonomistyring.
- Fastlæggelse af opfølgningen, herunder evaluering af tilskudsordningen.

3.3.3. Tilvejebringelse af hjemmel

Vedrørende spørgsmålet om udformning af særskilt materiel lovgivning, vil det blive anført, at udgangspunktet er, at der tilvejebringes særskilt lovgivning (herunder regulering ved tekstanmærkning), hvor der er tale om større tilskudsordninger og/eller tilskudsordninger, der retter sig mod en bred kreds af potentielle tilskudsmodtagere.

3.3.4. Annoncering

Vedrørende spørgsmålet om annoncering af tilskudsordninger, vil vejledningen blive præciseret.

Om *ikke-lovbestemte* tilskud vil det blive anført, at det må anses for et krav, at tilskudsyderen kan dokumentere, at administrationen har været tilrettelagt således – fx ved generel annoncering – at alle potentielle og relevante tilskudsmodtagere har haft mulighed for at få informationer om ansøgningsfrist, ansøgningsprocedure mv.

I nogle tilfælde vil kredsen af potentielle tilskudsmodtagere være kendt på forhånd, fx hvor der er tale om løbende driftstilskud, hvor kun en mindre kreds af institutioner vil kunne komme på tale som modtagere. I disse tilfælde vil der ikke være krav om, at forvaltningen annoncerer eller på anden måde orienterer om tilskudsordningens eksistens.

Hvor en tilskudsordning henvender sig til en bredere kreds, der ikke på forhånd er kendt, eller som ikke kan antages at være bekendt med tilskudsordningens eksistens, skal potentielle tilskudsmodtagere informeres om ordningen. Det kan ske ved generel annoncering eller på anden relevant måde, fx ved målrettet udsendelse af informationsmateriale. I overvejelserne om, hvordan annoncering mv. skal ske, må blandt andet indgå hensynet til mulighederne for at opfylde tilskudsordningens formål. Endvidere må størrelsen af det beløb, der er til rådighed, indgå i overvejelserne, idet udgifterne til annoncering mv. bør stå i et rimeligt forhold til den samlede tilskudsbevilling.

3.3.5. De forvaltningsretlige regler

Det vil i vejledningen blive anført, tilskudsadministrationen skal ske i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler om sagsbehandlingen, herunder reglerne om habilitet.

Eksistensen af disse regler bør fremgå tydeligt af vejledningen om tilskudsforvaltning. Der bør dog efter Finansministeriets opfattelse ikke i vejledningen foretages en minutios gennemgang af disse regler, men henvises til den almindelige forvaltningsretlige litteratur om emnerne. Baggrunden herfor er et ønske om at sikre vejledningens overskuelighed.

Om ministres deltagelse i behandlingen af sager om tilskud og om de *inhabilitetsspørgsmål*, som vil kunne rejses i den forbindelse, vil det blive anført, at ministre helt generelt bør være varsomme med at deltage i behandlingen af sager i tilfælde, hvor der kan rejses spørgsmål om ministrens habilitet. Det skyldes blandt andet, at en minister ikke har en foresat inden for myndigheden.

Det vil endvidere blive anført, at vedkommende ministerium i alle tilfælde, hvor der kan rejses spørgsmål om en ministers habilitet, bør rette henvendelse til Statsministeriet med henblik på ved kgl. resolution at få overført den omhandlede sag til en anden minister, medmindre det er åbenbart, at de foreliggende forhold ikke kan medføre, at ministeren er inhabil. Dette gælder, selvom en nærmere retlig vurdering måtte fore til, at der ikke efter forvaltningsloven kan antages at foreligge inhabilitet for den pågældende minister.

En minister vil dog i sager, der ikke påkalder sig ministerens særlige politiske interesse, kunne vælge at overlade sagens reelle afgørelse til sine embedsmænd i nøje overensstemmelse med sædvanlig praksis eller fremgangsmåde på det pågældende område, hvis ministeren i sådanne sager i samråd med sine embedsmænd efter nøje overvejelse når frem til, at der trods de foreliggende forhold ikke er tale om egentlig inhabilitet.

I alle sager, hvor det er overvejet, om der foreligger forhold, som kan begrunde, at ministeren er inhabil, bør dette fremgå af sagen.

Hvis overvejelserne fører til, at sagen i overensstemmelse med det, der er anført ovenfor, ved kgl. resolution skal overføres til en anden minister, vil de fornødne oplysninger om baggrunden herfor normalt fremgå af resolutionen, således at der er ikke er behov for at gøre yderligere notat herom i sagen.

Hvis ministeren i en sag, vælger at overlade sagens reelle afgørelse til sine embedsmænd, bør der udarbejdes et notat om de overvejelser, der er blevet gjort vedrørende ministerens habilitet, og om følgerne af disse overvejelser. Også i tilfælde, hvor det er anset for åbenbart, at det pågældende

forhold er uden betydning – og sagen derfor er behandlet på sædvanlig måde i ministeriet – bør der gøres et kortfattet notat herom i sagen.